

คู่มือ

การยื่นขอรับความคุ้มครอง สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

(ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3/2568)

จัดทำโดย

ฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร
กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

Suntrees@tint.or.th, Mongkold@tint.or.th,
Jiraporn@tint.or.th, netnapa.ont@tint.or.th

คำนำ

คู่มือการยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ และลดข้อผิดพลาดในการยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของเจ้าหน้าที่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และเพื่อให้การการยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร

ตุลาคม 2568

1.วัตถุประสงค์: สามารถลดขั้นตอนในการดำเนินการได้ โดยให้การขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและถือปฏิบัติในทางเดียวกัน อีกทั้งเพื่อให้สามารถติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องได้

2.ขอบเขต: กระบวนการยื่นคำขอรับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สิทธิบัตรการออกแบบ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์

3.ระยะเวลาการดำเนินการ

ตารางเวลาการเปิดรับการยื่นคำขอสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรของ สทท.

ช่วงเวลา	วัน/เดือน	ติดต่อ
เปิดรับเอกสารยื่นรับคำขอรอบที่ 1	1 ตุลาคม – 28 กุมภาพันธ์	ฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร คุณสุนทรี สุขสวัสดิ์ Suntrees@tint.or.th 081-6135512
ปิดรับเอกสาร	1 มีนาคม – 31 มีนาคม	คุณมงคล ดีศิลป์แพทย์ Mongklod@tint.or.th 085-4874009
เปิดรับเอกสารยื่นรับคำขอรอบที่ 2	1 เมษายน – 31 กรกฎาคม	คุณจิราภรณ์ ศิริสุรพงศ์ jiraporn@tint.or.th 087-6920905
ปิดรับเอกสาร	1 สิงหาคม – 30 กันยายน	คุณเนตรนภา อันเต่า netnapa.ont@tint.or.th 094-3517773

4. คำอธิบายการจัดทำรายละเอียด

4.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

รายละเอียดการประดิษฐ์

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์

สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์

ระบุสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ เช่น ชีววิทยา วิทยาศาสตร์การอาหาร วัสดุศาสตร์ เป็นต้น หรืออาจระบุการประดิษฐ์เพิ่มเติม เช่น วัสดุศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (ตามด้วยชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์)

ชื่อที่รู้จักโดยทั่วไปรวมกับชื่อที่แสดงถึงลักษณะทางเทคนิค หรือชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไป ซึ่งต้องไม่เป็นชื่อเฉพาะที่ตั้งขึ้นเองหรือชื่อทางการค้า

ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

บรรยายถึงการประดิษฐ์ที่ปรากฏอยู่แล้วก่อนหน้าหรือการประดิษฐ์ประเภทเดียวกันที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันว่ามีลักษณะทางเทคนิคอย่างไร ปัญหาทางเทคนิคที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง สามารถนำมาแก้ไข/ปรับปรุงประยุกต์เป็นการประดิษฐ์ได้อย่างไร เพื่อให้เห็นว่าเป็นการประดิษฐ์ใหม่ขึ้น (โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูล)

ตัวอย่างเว็บไซต์สำหรับดำเนินการค้นหาข้อมูล

<https://www.ipthailand.go.th>

<https://patentscope.wipo.int/search/en/search.jsf>

<https://ep.espacenet.com>

<https://www.lens.org/>

ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์

บรรยายเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง บรรยายถึงลักษณะสำคัญทางเทคนิคของการประดิษฐ์นี้ (ในกรณีผลิตภัณฑ์ โดยอธิบายส่วนผสมให้ครบทุกอย่าง (ไม่ต้องบอกปริมาณ) พร้อมระบุส่วนผสมที่ช่วยแก้ไขปัญหาด้านเทคนิค เช่น (ชื่อผลิตภัณฑ์) ประกอบด้วย / ในกรณีกระบวนการหรือกรรมวิธีให้อธิบายขั้นตอนในการทำอย่างย่อ ๆ / หรือระบุเพียงขั้นตอนที่ช่วยแก้ไขปัญหาด้านเทคนิค)

ส่วนที่สอง บรรยายถึงวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์นี้ว่าทำเพื่ออะไร

การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

บรรยายถึงผลิตภัณฑ์(องค์ประกอบ) ของการประดิษฐ์อย่างชัดเจน (อธิบายส่วนผสมทั้งหมด ระบุหน่วยวัด เช่น ปริมาณ ควรระบุ หน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก, ส่วนโดยน้ำหนักหรือเปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร และกระบวนการผลิตของการประดิษฐ์นี้ โดยบรรยายแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบขั้นตอนอย่างสัมพันธ์กัน พร้อมทั้งระบุสถานะที่ใช้อย่างชัดเจน (อุณหภูมิ ระยะเวลา อุปกรณ์ หรือสถานะของปฏิกิริยา เป็นต้น รวมทั้งการนำผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการของการประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หัตถกรรม หรือเกษตรกรรม ในกรณีที่มีส่วนรูปเขียนต้องบรรยายถึงรูปเขียนในส่วนการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ด้วย (โดยปกติจะบรรยายอ้างอิงไว้ในตัวอย่าง ตัวอย่างเปรียบเทียบหรือผลการทดลอง)

ตัวอย่าง/ตัวอย่างเปรียบเทียบ/ผลการทดลอง

ตัวอย่างที่ 1

.....

ตัวอย่างที่ 2

.....

ตัวอย่างเปรียบเทียบ

.....

ตารางที่ 1 แสดง.....

ตารางที่ 2 แสดง.....

บรรยายถึงตารางที่ 1 และ 2 เพิ่มเติม

คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ (กรณีมีส่วนรูปเขียน)

รูปที่ 1 แสดงถึง.....

รูปที่ 2 แสดงถึง.....

วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

เหมือนกับที่ได้บรรยายไว้ในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

ข้อถ้อยสิทธิ

1. ผลิตภัณฑ์/เครื่อง/ระบบ/อุปกรณ์/กรรมวิธี/วิธีการ.....(ใส่ชื่อ).....ประกอบด้วย/ประกอบรวมด้วย.....(ใส่ส่วนประกอบ).....

2. ผลิตภัณฑ์/เครื่อง/ระบบ/อุปกรณ์/กรรมวิธี/วิธีการ.....(ใส่ชื่อ)..... ตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ที่ซึ่ง.....

3. ผลิตภัณฑ์/เครื่อง/ระบบ/อุปกรณ์/กรรมวิธี/วิธีการ.....(ใส่ชื่อ).....ตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 หรือ 2 ที่ซึ่ง.....

4. ผลิตภัณฑ์/เครื่อง/ระบบ/อุปกรณ์/กรรมวิธี/วิธีการ.....(ใส่ชื่อ).....ตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 - 3 ที่ซึ่ง.....

5. ผลิตภัณฑ์/เครื่อง/ระบบ/อุปกรณ์/กรรมวิธี/วิธีการ.....(ใส่ชื่อ)..... ประกอบด้วย/ประกอบรวมด้วย ขั้นตอนดังนี้ คือ

ก.(ระบุขั้นตอนการประดิษฐ์).....

ข. ... ตัวอย่าง....จากนั้นใส่สารให้ความหวาน.....

ค.

ง.

จ.

ฉ.

ช.

6. กรรมวิธีการผลิต.....(ใส่ชื่อผลิตภัณฑ์).....ตามข้อถ้อยสิทธิที่ 5 ที่ซึ่ง สารให้ความหวานเลือกได้จาก แอสปาแตม แซคคารีน ซูคราโลส สตีเวีย

(ซึ่งข้อถ้อยสิทธิจะต้องสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ที่ได้เปิดเผยไว้แล้วและในกรณียื่นคำขอเป็นอนุสิทธิบัตรสามารถเขียนข้อถ้อยสิทธิไม่เกิน 10 ข้อ)

4.2 สิทธิบัตรการออกแบบ

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์

เป็นการระบุถึงลักษณะตามหน้าที่ใช้สอยและสอดคล้องกับภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นไว้ โดย ชื่อที่แสดงถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องไม่ระบุ ข้อดี คุณลักษณะ วัสดุหรือชื่อทางการค้า

คำพรรณนา

ใช้ในกรณีที่ ต้องการอธิบายถึงคุณลักษณะของแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับ ชื่อแสดงแบบผลิตภัณฑ์ และภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ให้สามารถ เข้าใจถึงแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอได้ โดยคำพรรณนานี้ไม่มีแบบฟอร์ม ใช้กระดาษ A4 พิมพ์ กลางหน้ากระดาษ หน้าที่ 1 ของคำพรรณนา 1 หน้า คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ อธิบายไม่เกิน 100 คำ

ข้อถ้อยสิทธิ

สาระสำคัญของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นในคำขอคือ ภาพแสดงแบบ ผลิตภัณฑ์และข้อถ้อยสิทธิ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 21 (พ.ศ.2542) ข้อ 21 กำหนดว่าให้ระบุ ข้อถ้อยสิทธิเพียงข้อเดียว ดังนั้น ข้อถ้อยสิทธิในคำขอที่ยื่น ต้องระบุลักษณะพิเศษที่เป็นสาระสำคัญของการออกแบบ ผลิตภัณฑ์อย่างใด อย่างหนึ่งดังนี้

ตัวอย่าง

ข้อถ้อยสิทธิในแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ **รูปร่าง ลักษณะ/ลวดลาย/สี** ของ..... ดังมี รายละเอียดตามที่ปรากฏในภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้เสนอมานี้

คำแนะนำ : จากตัวอย่าง โปรดระบุความต้องการที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง 1. รูปร่าง ลักษณะ 2. ลวดลาย 3. สี โดยสามารถเลือกได้ตั้งแต่ 1-3 รูปแบบ

รูปภาพ

แสดงอย่างชัดเจน โดยให้จัดแสดงในลักษณะที่ไม่ปิดบังรูปทรงและ รายละเอียดของแบบผลิตภัณฑ์ และเป็นไปตามหลักวิชาการเขียนแบบซึ่ง ประกอบด้วยรูปบน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า หลัง และทัศนียภาพที่สัมพันธ์ซึ่งกัน และกัน

คำแนะนำ : ควรดำเนินการจัดทำรูปภาพเป็นภาพขาวดำเนื่องจากจะได้รับความคุ้มครองทุกสี

5.ระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ

5.1 รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติ

5.1.1 นักวิจัยมีความประสงค์จะดำเนินการยื่นรับความคุ้มครองในทรัพย์สินทางปัญญา ดาวโหลดแบบฟอร์มเอกสารประกอบ

1. แบบแจ้งความจำนงค์ขอรับการจดทรัพย์สินทางปัญญา
2. ตัวอย่าง หนังสือโอนสิทธิ

ได้ที่ https://tinth.sharepoint.com/:f/s/msteams_1f915c/EsPQG_80yexOo9kDlx_ZaksBRZ1F3-D-gkCiKhNTMZ9qdA?e=PARiO4

5.1.2 นักวิจัยดำเนินการจัดทำบันทึกข้อความผ่านระบบ e-saraban เท่านั้น เรียนถึง หัวหน้าฝ่ายที่สังกัด หัวหน้าฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร พร้อมแนบเอกสารประกอบในรูปแบบไฟล์ word และไฟล์ pdf ดังนี้

เอกสารประกอบการยื่นขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

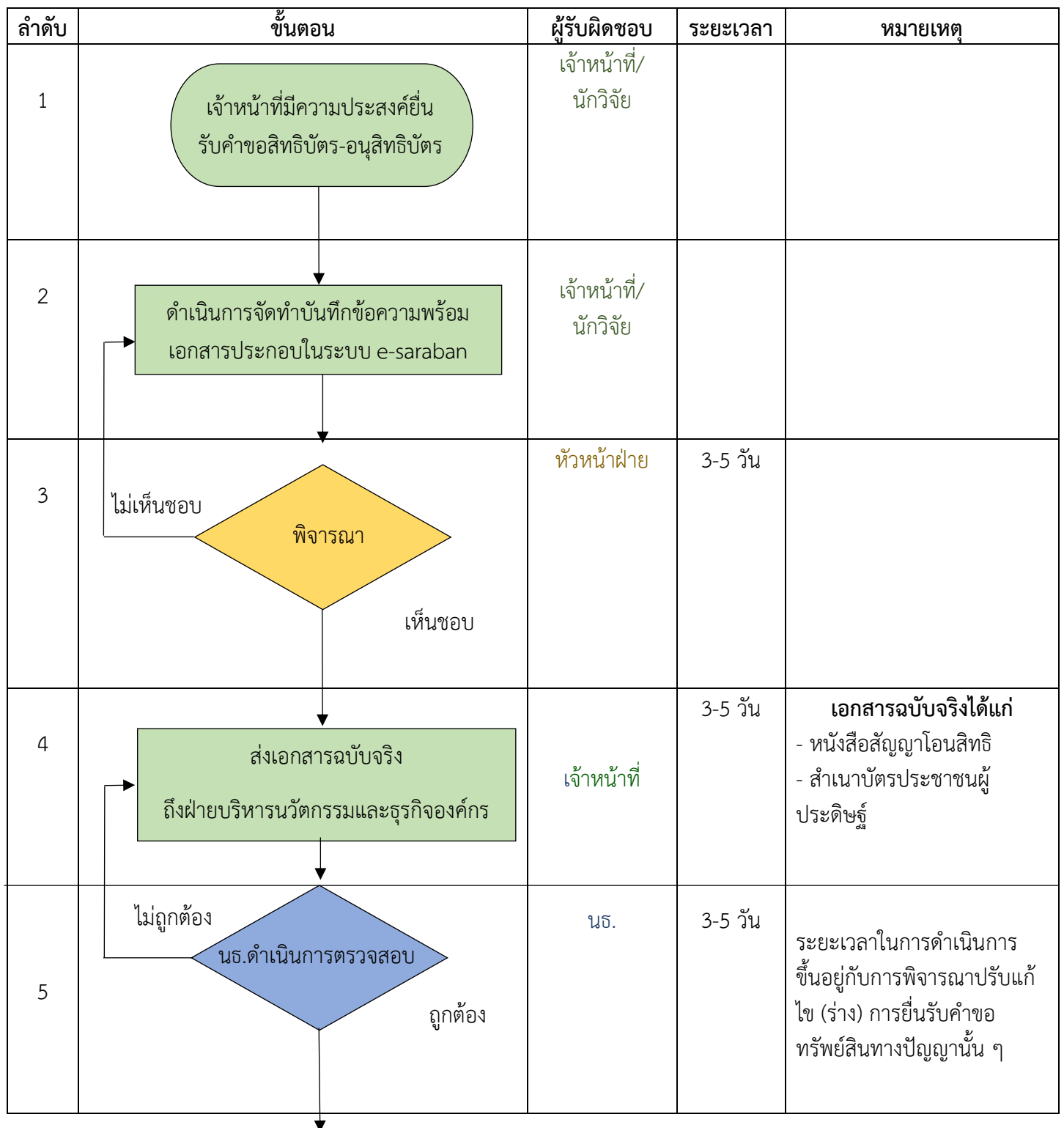
1. แบบความแจ้งความจำนงค์ขอรับการจดทรัพย์สินทางปัญญา (ส่งฉบับจริง)
2. รายละเอียดการประดิษฐ์ (ใส่เลขบรรทัดทุก 5 บรรทัด) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
3. ข้อถ้อยสิทธิ (ใส่เลขบรรทัดทุก 5 บรรทัด) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
4. บทสรุปการประดิษฐ์ (ใส่เลขบรรทัดทุก 5 บรรทัด และเขียนไม่เกินจำนวน 200 คำ) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
5. รูปเขียน (ถ้ามี) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
6. หนังสือโอนสิทธิ พร้อมลงนามรับรอง (ส่งฉบับจริง)
8. บัตรประชาชนผู้ประดิษฐ์ พร้อมลงนามรับรอง (ส่งฉบับจริง)
9. อื่น ๆ (ถ้ามี)

เอกสารประกอบการยื่นขอสิทธิบัตรการออกแบบ

1. แบบความแข็งแรงความจํานงขอรับการจดทรัพย์สินทางปัญญา (สงฉบับจริง)
 2. คำพรรณนา (ใส่เลขบรรทัดทุก 5 บรรทัด) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
 3. ข้อถ้อสิทธิ (ใส่เลขบรรทัดทุก 5 บรรทัด) (ส่งในรูปแบบไฟล์ word และ pdf)
 4. รูปภาพเขียนทั้ง 7 ด้าน (บน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ภาพรวม โดยใช้เป็นภาพถ่ายหรือภาพเขียนโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์) โดยเป็นภาพขาวดำเท่านั้น (ส่งในรูปแบบไฟล์ JPEG พร้อมระบุชื่อ บน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ภาพรวม)
 5. หนังสือโอนสิทธิ พร้อมลงนามรับรอง (สงฉบับจริง)
 6. บัตรประชาชนผู้ประดิษฐ์ พร้อมลงนามรับรอง (สงฉบับจริง)
 7. อื่น ๆ (ถ้ามี)
- 5.1.3 หัวหน้าฝ่ายที่สังกัด หัวหน้าฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร ดำเนินการพิจารณา
 - 5.1.4 นักวิจัยส่งเอกสารฉบับจริงมายังฝ่ายถ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร ได้แก่ แบบความแข็งแรงความจํานงขอรับการจดทรัพย์สินทางปัญญา หนังสือสัญญาโอนสิทธิ และ สำเนาบัตรประชาชนผู้ประดิษฐ์
 - 5.1.5 นธ. ดำเนินการตรวจสอบเอกสาร และรายละเอียดของคำขอทรัพย์สินทางปัญญา หากมีแก้ไข จะแจ้งกลับผู้ประดิษฐ์
 - 5.1.6 นธ. ดำเนินการรวบรวมเอกสารเพื่อส่งให้ผู้บริหารพิจารณาลงนาม
 - 5.1.7 นธ. ดำเนินการยื่นคำขอผ่านระบบ e filling ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา
 - 5.1.8 นธ. แจ้งเลขที่คำขอ พร้อมรายละเอียดแก่ผู้ประดิษฐ์ในรูปแบบ ไฟล์ pdf.

5.2 ผังกระบวนการงาน

แนวทางการการยื่นขอรับคำคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

6	นธ.ดำเนินการรวบรวมเอกสารเพื่อส่งให้ ผู้บริหารพิจารณาลงนาม ↓	นธ.	5-7 วัน	
7	นธ.ดำเนินการยื่นคำขอ ↓	นธ.	3-5 วัน	
8	นธ.แจ้งเลขที่คำขอและรายละเอียด การยื่นคำขอแก่ผู้ประดิษฐ์	นธ.	1 วัน	รบกวนผู้ประดิษฐ์ตรวจสอบรายละเอียดการยื่นคำขอ หากเกิดข้อผิดพลาดโปรดแจ้งกลับเจ้าหน้าที่ นธ. ภายใน 3 วัน และหากมี คำสั่ง จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทาง นธ. จะดำเนินการประสานแจ้งกับผู้ประดิษฐ์ หากผู้ประดิษฐ์ไม่ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่ นธ. กำหนด ถือว่าผู้ประดิษฐ์ประสงค์ละทิ้งคำขอ

- เจ้าหน้าที่/นักวิจัย
- หัวหน้าฝ่าย
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารนวัตกรรมและธุรกิจองค์กร

หมายเหตุ ระยะเวลาการดำเนินการไม่รวมการแก้ไข (ร่าง) คำขอรับความคุ้มครองทางทรัพย์สินทางปัญญา

เอกสารอ้างอิง

1. กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2567). เอกสารประกอบการบรรยายการอบรมตัวแทนสิทธิบัตร รุ่น 27 หัวข้อ การร่างคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิ (Drafting) วันที่ 18-20 มีนาคม 2567.
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2566). แบบฟอร์มการแจ้งความจำนงค์การขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ สืบค้น 5 มิถุนายน 2566 จาก <https://ripo.kmutt.ac.th/intellectual-property/>
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2566). แบบฟอร์มเปิดเผยรายละเอียดสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร (Invention Disclosure Form) สืบค้น 3 กรกฎาคม 2566 จาก <https://ip.kku.ac.th/downloads/2073/>
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.(2566) แบบฟอร์มเปิดเผยการประดิษฐ์/การสร้างสรรค์ (Invention-Creation Disclosure Form) สืบค้น 14 กรกฎาคม 2567 จาก <https://ip.cmru.ac.th/ip-registration/files-download.php> ระบบยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญา (CMRU IP Registration)
5. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.(2566). แบบฟอร์มแสดงความจำนงค์การขอจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (Invention Disclosure) สืบค้น 21 มิถุนายน 2566 จาก <https://kris.kmitl.ac.th/intellectual-property/technology-protection/>

